

FEHÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4-50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9- K.
1 évre	12 K.	1 évre	18- K.

Megjelenik minden hétfőnap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Széki István-ter 1.

TELEFON 202.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjazásb. szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A KÖZEL

hároméves világháború alatt hányszor és hányszor bizakodtunk, hogy no most, már néhány hét, vagy hónap múlva vége szakad rettenetes megpróbáltatásainknak és ismét helyreállnak a békés élet föltételei. Csalódtunk. De csalódtunk abban is, hogy itthoni állapotainkon nem esik majd olyan csorba, amit könnyű szerrel gyógyítani lehetne.

A harctéren küzdő apák hiányát soha nem hitt mértékben lájuk abban is, hogy suhanc kora fiúk és lányok bűnözésre hajlanak, sokan elzülnek, sokan s talán ez a legnagyobb szám, tétlenül, hegye módon másokon, vagy a közjátékonykodáson élőködnek. Mindezt pedig a háború teremtette meg így nagy mértékben, mikor csökkent a család tűzhely fegyelme, meglázt a tekintély és törvény tisztelet s eszközeink is megcsappantak, hogy a vétőkellen kellő szigorral és sikerrel szembeálljunk.

A szigorú tél alatt számokban alig kifejezhető mértékben loptak a fejletlen fiatalok; házi munka végzése nélkül, kenyérkereset nélkül lézengtek s a napot henyén töltötték a kiskoruk. Pedig ma minden, még oly gyenge kézre is a munkaalkalom tengere vár, ma a legkönnyebb munkát is jól megfizetik, ma az áldott termő föld szinte esengve várja a megmunkálást s ma egy talpalatnyi földet sem szabad megműveletlenül hagynunk.

Munkaerőre van szükség az egész vonalon s ha helyes és szerencsés kézzel megszerveznők a fiatalok munkásseregét, sok hiányt eltüntetnénk, sok züllésre hajló lelket nemesíthetnénk a munka áldásával és temérdek élelmi anyagot bocsájthatnánk a közfogyasztás céljára, amit ma a henyek fölemésztenek. Utópisztikus gondolatnak látszik a megoldás, de szabad-e visszarettenni akkor, midőn nem-

csak a harctereken vivjuk le harcunkat, hanem a front mögött is azonos célért küzdünk?

Csak erős kézzel, karhatalommal lehet végét szakítani a mai lehetetlen állapotoknak s

Megváltuk-e a villanygyárat?

Mit mond a belügyminiszterium szakosztálya.

A székesfehérvári villanykérdés szintén a város egyik tengeri kigyója. Megváltuk? Ne váltuk meg? Mit mond a város által választott szakbizottság? Mindezeket már annyira ismeretesek a közönség előtt, hogy igazán felesleges volna megismételni. Még azt sem, hogy már közgyűlésileg is kimondták a megváltást. Hogy okosan tettük e ezt, vagy nem, erre ad nekünk felvilágosítást a belügyminiszteri szakvélemény. A belügyminiszteri szakvélemény első sorban összehasonlítást ad Magyarország városainak villamos világitásáról. Majd azután kimondja, hogy a székesfehérvári villamos megváltásának tanulmányozására kiküldött bizottságnak a közművek házi kezelése ellen emelt észrevételeinek a gyakorlati tapasztalat ellentmond.

A telep ugyan a kezdet nehezégeit már legyőzte s a bővítés gyakori szükségére eléggé bizonyítja a telep életképességét. A város a szerződés megváltása esetén egy minden részletében ismert s fejlődéssel bíró üzem kizárólagos tulajdonosává válhatik.

A telep életképességét és kedvező üzleti menétét a telep megváltásának tanulmányozására kiküldött műszaki bizottság is elismeri, midőn a személyzeti, üzemi és fenntartási költségek elég magas értékelése mellett és a megváltási összeg törlesztésének beállítását után is még 23.000 korona üzleti felesleg bekövetkezett irányozza elő.

Az üzleti nyereség.

Evvél szemben számításaink szerint a villamos mű, feltéve, hogy a telepen és a vezeték hálózatán a jelenleg fennálló hiányok pótoltnak s az egész berendezés kifogástalan állapotba helyeztetik, a jelenlegi évi egy millió kilowattóra áram termelése mellett legalább 50—60.000 kor. nyereséget üzleti felesleget eredményezhet. Számításainknál természetesen a háborút megelőző anyagmuaka-és áramdíjak vették alapul.

s bízní lehet benne, hogy a henyek és fiatalok munkára szorításával nagy mértékben csökkenteni fog a jövő társadalom romlása és megerősödik itthoni küzdelmünk.

A bizottság által összeállított költségvetésben a személyzeti kiadások 50.000 koronával vettek fel, holott pld. a szatmári telepnél e címen csak 40.000 kor. számoltattak el s ez az összeg a székesfehérvári telepnél is megfelel. A tüzelő, tisztító, kenő, stb. anyag szükségletre a bizottság 97.000 koronát irányzott elő, míg pld. a szatmári telepen ugyane címen csak 85.500 korona kiadás merült fel. A fenntartásra felvett 36.800 koronával szemben a szatmári telep 1914 évben az accumulator fenntartás nélkül 20.000 koronás, 1915. évben pedig, tehát már drágább fenntartás mellett csak 31.300 koronát számolt el. Egyedül három tételnél lehet további 20—25.000 korona felesleg elérni, ami a bizottság által kimutatott 23.000 nyers felesleggel együtt már 43—48.000 koronát tesz ki.

A városok villamos műveinek üzemi eredményeiből az a tanúság is levonható, hogy minden termelt kilowattáram mennyiség után kedvezőtlen viszonyok mellett 6 fillér értékesített, kilowattóránként pedig 8—9 fillér tiszta üzleti felesleg érhető el.

A székesfehérvári telep a termelt egymillió kilowattóra áramtól hasznosított áram legalább 700.000 kilowattóra becsülhető, s ez az ármennyiség 8 filléres üzem mellett is 50.000 korona felesleget eredményezhet.

A telep házi kezelésnél mindenkor a szükségességi és célszerűségi indokok szem előtt tartásával kizárólag a város érdekeire való tekintettel lesz kibővítendő s a város saját érdekeit szolgálja akkor, amidőn a telepet állandóan kifogástalan állapotban tartja fenn és a megkívánt összes javításokat és fenntartási munkákat végrehajtja, míg a jelenlegi szerződés mellett a vállalkozó csakis azokról a munkálatokról gondoskodik, amelyeknek további halasztása a vállalkozó érdekeit is vszélyezteti.

A közvilágítás a telep házi kezelése mellett, a város aránylag

csökélyebb megterhelésével a közérdek által megkívánt mértékben fejleszhető, amíg üzemvezetés esetén a közvilágítás fejlesztése mindenkor költségesebb.

A megváltás időpontját illetőleg a város érdeke a megváltás mielőbbi keresztülvételét követeli.

A megváltás a szerződés, értelmében a megváltást megelőző 5 évi magánvilágítási árambevételekből eredő bruttó jövedelem átlaga alapján állapították meg, oly módon, hogy 1917. év után a megváltási összeg ezen átlag bevétel háromszorosa, 1932 év után kétszerese, s 1942 után egyszerese.

A megváltási összeg.

A telep természetes fejlődéséből kifolyólag az árambevétel állandó emelkedése bekövetkezik s így a megváltási összeg is emelkedik. Kedvezőtlen fejlődés feltételezése mellett is a telep évi-árambevételének emelkedését minimálisan 3 százalékkal lehet felvenni, akkor a telep megváltási összege 1931-ig 900.000 koronát is meghaladja. Némileg kedvezőbbé alakul a megváltás 1932 évben, amikor az átlagos bevétel minimálisan számított 300.000 korona mellett a megváltási összeg 600.000 koronát fog kitérni. A telep megfelelő kibővítése s a villamos áram szolgáltatásának terjeszkedése mellett a megváltási összeg 1932 évben 800.000 koroná, s ennél magasabb összegre is rughat.

Látható, hogy a telep minimális fejlődése mellett is a megváltási összeg emelkedik, holott a megváltási összegnek állandó csökkenése felelne meg az igazságos megváltásnak.

A megváltási idő.

Még aránylag legelőnyösebbnek látszik a telepnél 1942. év után való megváltása, amikor a megváltási összeg kevésbé kedvező fejlődés mellett is 300.000 koronára becsülhető; de miután a szerződés érvényességének utolsó 10 évében a vállalkozó telep bővítésére nem kötelezhető, bizonyossággal állítható, hogy a vállalkozó a telep bővítését közvetlenül 1942. év előtt már nem hajlja végre s az utolsó bővítést is csak oly mértékben eszközli, hogy a telep 1942. évig még megfeleljen; az átvételkor egyedüleg a város a telep nagymértékű kibővítéséről is kénytelen gondoskodni s a város oly telepet vehet át, a melynek értéke a megváltási összeget sem éri meg.

A megváltás a kibővítés terhe mellett is jó üzlet a városnak.

A telep értékét a bizottság 730.000 koronára becsüli, evvel szemben az évente, a megváltás

Egyes szám ára 4 fillér.

esetén is fizetendő 25.000 korona annuitás 402.000 korona tőkének felel meg, a megváltási összeg pedig 600.000 koronát tesz ki, s így a 730.000 ezer koronára becsült telepet a város 1 millió koronáért veszi át. Megállapítja a bizottság, hogy a hálózat és a ki-világítási berendezés, valamint az áramfejlesztő telep a kellő üzemi gondosság hiánya, a személyzeti és anyagi kiadásokban túlságba vitt takarékosága következtében jó karban levőnek nem mondható. Elismeri a bizottság, hogy a szerződés hátrányos, mert az a város és a vállalkozó cég között a közös megértési alapot nem létesíti.

A bizottság véleménye szerint a városnak szerződéséről 5 százalékos részesedése, amely 1914. évben közel 10.000 koronát tett ki és a villamos áramdíjak kedvezőek; a villamos mű pedig házi kezelés mellett nem lesz gazdaságos, mert a tiszta felesleg csak 23.000 koronát tehet, amelyből azonban a tartalékalapot kell megfelelni növelni s így a telep üzeme a városra nézve nem jelentene előnyt. Egy nagyobb szabású kibővítés terhét már nagyrészt a városnak kell viselnie.

A bizottság többsége végeredményben a szerződésnek ez idő szerint való megváltását nem javasolja.

Az a körülmény, hogy megváltás esetén a telep költsönterhe esettel meghaladja a telep értékét, idővel is fenn fog állani, sőt még a jelenleginél kedvezőlenebb arányban is, mert hisz a megváltás alapja nem a telep értéke, hanem a magánvilágítási áramdíjakból eredő bruttó bevétel.

Mint hogy a házikészítésben levő városi villamostelepek üzleti eredményei nem indokolták a házi kezelést ellen kifejtett aggályokat, a telep a vállalkozó kezelése mellett pedig kielégő gondozva és fejlesztve nincsen, a szerződés megváltása még abban az esetben is szükséges lenne, ha a telep

üzeme egyelőre nagyobb üzleti felesleget nem eredményezne. Alítható, hogy a házikészítés képes lesz a város és a fogyasztók érdekeit legalább a jelen mértékben kielégíteni. Ha a város az egységár felemelését lenne kénytelen elhárítani, úgy ez az áremelés vállalkozói üzemezés mellett már hamarabb következett volna be.

Amennyiben pedig a telep fejlődése annak kibővítését tenné szükségessé, úgy a kibővítés ke- resztülvihető lesz anélkül, hogy ebből a város külön megterhelése következne. Ennek legjobb bizonyítéka a vállalkozó ajánlata, amely szerint a vállalkozó a városnak adandó kedvezmények dacára a kibővítést sajátjából hajlandó fedezni. A telep jövődelmezőségét a vállalkozó ismeri legjobban s így tudja, hogy a telep a befektetést képes lesz törleszteni.

Mint hogy az eredeti szerződés fenntartása mellett is a vállalkozó köteles lenne a telep megfelelő bővítéséről, fenntartásáról s kellő tartalékkal való felszereléséről gondoskodni, vállalkozó tulajdonképpen a szerződés tervezetben új kötelezettségeket nem vállalt, ellenben szerződés szerinti befektetéseinek törlesztését biztosította s a város jogait lényegesen korlátozta.

Az új szerződés tervezet sem előnyös.

A vállalkozó a szerződés tervezetben több ingyenes közvilágítási lámpák fenntartását, olcsóbb ipari áram szolgáltatását, s a város nagyobb százalékos részesedését (a szerződés szerinti 5 százalék helyett 5 és fél százalék részesedés) vállalja, csak hogy ezek az előnyök nem tekinthetők ellenértékül annak, hogy a szerződés nem mondható fel, s a vállalkozónak a telepből származó üzleti felesleg 35 évre biztosított.

A vállalkozó e szerződés tervezet értelmében sem köteles az utolsó 15 évben a telepet saját költségén kibővíteni.

Mint hogy a vállalkozó csakis oly feltételek mellett hajlandó új szerződést kötni, amelyek mellett a város jelenlegi szerződésben biztosított jogait a vállalkozó javára korlátozza, anélkül, hogy a város ezért megfelelő kárpótlást nyerne, a megváltási összeg nem a telep értéke, hanem jövedelmezősége alapján állapítatik meg s végül, miután a város a szerződés lejáratkor egy még jövedelmező, de lényegében már avult és feltétlenül átépítendő telep birtokába jut, a megegyezésnek a szerződés tervezetben lefektetett alapját a város érdekei ellen valóknak tarjuk.

A váltóáram bevezetése.

A város fejlődése és a villamos áram szolgáltatásának nagyobb mérvű bekövetkező terjeszkedése feltétlenül szükségessé teszi a székesfehérvári telepek váltóáram termelésre való átépítését.

Mínél előbb váltsuk meg a telepet.

Miután az eddigi tapasztalatok szerint a vállalkozó a jelenlegi telepek kifogástalan üzemben tartását, a megfelelő kibővítést és tartalékkal való felszerelését a szerződés kikötései dacára is csak a város szerződés szerinti jogainak újabb korlátozása mellett hajlandó végrehajtani, a telepek idővel a természetes fejlődése által megkiváltott váltóáram teleppé való átépítését csak a város további és előreláthatólag igen tekintélyes anyagi áldozattal ellenében lenne hajlandó eszközölni, hogy ez a telep a városnak közvetlen haszon helyett állandó anyagi megterhelést juttatna.

Az előadottak alapján a város érdekeire való tekintettel a fennálló szerződés mielőbbi megváltását s a telepek váltóáram teleppé való átépítésének megfontolását javasolja a belügyminiszeri szakértő.

A városok közellátásának reformja.

A polgármesterek a kormányhoz.

A városok országos kongresszusa egy fontos terjedelmes felterjesztésen dolgozik, és azt legközelebb a kormányhoz szándékozik juttatni.

A városok kongresszusa kéri a kormánytól az ipari cikkek árának maximálását, továbbá a listzadagok fejekenti mennyiségének az egész ország lakosságára nézve egyforma megállapítását, mert igazságtalannak tartják a városok vezetői azt, hogy amíg egyes helyeken a kormányren-

delet által megállapított fejadagokat 30-40 százalékkal csökkentik, addig más községekben a listzadagokat érintetlenül hagyták. Aránytalanság van a másféle élelmiszerek elosztása körül is, aminek megszüntetését szintén kéri a kongresszus.

Kérik a gabonarekvizálás rendszerének megváltoztatását is oly módon, hogy a rekvirálendő mennyiségeket ezután már a cséplésnél állapítsák meg és adjon a kormány jogot a

TÁRCA.

A vendégek.

II.

— Neheztelésüket ne vonjam magamra, mondta ő. De se rokonom, se jóbarátom azok között, a kikkel ide vándoroltam. A kockajáték nem kedvemre való. Jő emberek közé vágyódtam. Vajjon befogadnak?

— Vesse le páncliját, lovag ur, felelte a gazda. Ujjon közbenk. Nagy megtiszteltetés ez, hogy nem róstei a polgárok társaságát.

— Tiszteletre méltóbbak a polgárok, a kik kihevették a tatárjárás átkát, minden rozsdás vitéznél, ki ezalatt békés földön vesztelt.

Valter csak törte a magyar szót, de udvarias beszédjével így is egy csapásra a maga részére nyerte új ismerősi szívét. S azok kedvéért csakhamar versenyt dícsérték az új városba költöző vendégeket, a kiket az imént alig győztek szidalmazni. Szorgalmas igyekező nép, a kit a sok ritter magával hozott. A lovagok pedig becsületések, csolgosaik sem ga-

rádzálkodnak, mint a kún vitézek. Nem botránkoztatják meg a polgárok leányait.

— Pedig alig hoztak magukkal asszonyt, szólt meg Gellért mester s Valterre nézett.

— A német nők Barbáriának vélik Magyarországot, kevesen szánták rá magukat a huszu útra, ezeket mondván a lovag, hirtelen rajongással a szép magyar lányokara terelte beszédjét. Hallgatói kissé kínosan felzengtek székükön, ezükbe jutott fogadkozásuk.

— Ha ilyen derék vitézek mind, mint Valter lovag, törte meg a percekre nyuló csöndet Jakab mester, könnyen jutnak felséghez nálunk is a vendégek.

A vendég elé tett billikomot megtöltöttek borral s az egész társaság a jövénynek boldogságára kocintott. Orsolyoka, a ki dobogó szívvel hallgatozott, az ajtó mögött, erre visszazokkolt a rokója mellé.

— Mesélek a mókusokról, szólt kacsagva a gyermekek után: ezek azonban most már nem voltak kíváncsiak rá. Unalmukban a nagyszobában lopóztak volt s észrevétlenül kivonszolták onnan Valter lovag vértjét. Bőzsike a csillag teknőbe helyezkedett a két kis fiu pedig karjánál fogva

vonsozták maga után a csörömpölő alkalmatosságot.

Derűsen virradt föl Nagykarácsony ünnepe. A hávas utcákon egymás nyomában igyekeztek az emberek szét. Magolna temploma felé. A

vendégek tarka csoportokban verődtek a cinterem hóbucaik körül: talánok a hideg időt szidták, a németek pedig kedvenc szokásukhoz híven a templomtól ócsárolták, mely tisztán magyar mesteremberek alkotása volt.

Falai még egészen frissek, de az új szentegyház félköríves ablakival, nehezes kötömegeivel oly benyomást tett a jövény vendégek, mint ha száz éve ott állana.

Elhagyott hazájukban az új templomok csucos boltívekkel, magas, karcsu ablakokkal, cifra pillérekkel, fehérhasogató tornyakkal mind az ég felé törnek. Míg a magyar mester, német kőfaragó misé előtt sohasem mulasztotta volna el, hogy az újárósi templom építőjéről kicsinylőleg ne nyilatkozzék.

Jakab mester jelenlétében is bátran cselekedte meg, nemetül beszélvén róla. Most azonban alighogy belefogott szapulásába, torkán akadt a szó. A cinterem kapuján belépett az ősz építőmester, Valter lovaggal oldalán. Or-

solyka édesanyja karjába kapaszkodva tipegett előttük, szendén lesütve szemét, a mint az álmodóktól ellepett úton végigment. A templom tornyában harmadszor harangoztak; a vendégek azonban vesztig maradtak. Az oszlopos kapun át kihallatszott a hívek éneke, künn a cinterem hajtjai fölött még mindig az új jegyespárról disputáltak. A vendégek sehogysém tudták elképzelni, hogy mint hódíthatnak meg Valter lovag oly hirtelen a szép magyar lányt. A büszke apját; holott a többi jövénynek mindeddig nem sikerült másutt feleségre szert tenni, mint a félig pogány kún leányzóik között. Az újárósi nótárius lábont jött el a karácsonyi misére; a várhegy tulsó végén lakott. A mint a cinterem kapujában leszállt körülfogták a fiatalabb német vendégeket.

— Olyan a magyarok természete, felelte a sokat tapasztalt ember kérdezősködésükre, hogy csak annak adja feleségül leányukat, a ki előbb az ő szívét nyeri meg szép szóval, aztán a szüleit. S ez német módon kissé nehéz dolog.

Ujévkor megkütszeresdedk Gellért mester iskolájának látogatói. Az új tanyitványok pedig szakállasak valának.

városoknak, hogy egész évi gabonaszükségletüket maguk szerezhesék meg.

A sertések rekvirálását az állam vegye kezébe és rekvirálja egyuttal a szükséges takarmányt is. A gazdákat bizza meg a sertések hizlalásával és adjon módot a városoknak a hizott sertések rekvirálására.

A memorandum részletesen kiterjeszkedik a vajtermelés korlátozására és ezzel kapcsolatosan javasolja a memorandum a tej ipari feldolgozásának szabályozását is, továbbá a tejtermékek árának oly mérsékelt megállapítását, hogy a tej ipari feldolgozása ne legyen gazdaságos dolog.

Mindezek után javasolja még a memorandum a tej országos rekvirálását és a tejfogyasztásnak fejenként való egységes megállapítását az egész országban.

Székesfehérvár jótékony nőegylete.

Hosszu évtizedek óta csendes, de annál áldásosabb működést és megsegítést végez Székesfehérvár nőegylete. A város uritársadalmának hölgyei buzgólkodnak benne Szőgyény-Marich Julia vezetése alatt s valamennyien lelkesen fogják fel jótékonykodó hivatásukat. A háboru alatt a megsegítés statisztikája valamivel kisebb, mert az egylet azt a szempontot tartja most szem előtt, hogy lehetőleg ne legyen az áldozatos közönség, terhére, mert ugysis clégge igénybe veszik a különböző hadijótékony-ságok. A jótékony nőegylet legutóbbi statisztikája a következő:

Negyedévi segély gyanánt 5788 koronát, rögtöni segély gyanánt 4409 koronát osztottak ki. Felöltöztetett 12 szegény iskolásgyermekeket, akiknek apjuk a harctéren hősi halált halt, 876 korona 58 fill. költséggel. Ugy a szegény iskolásgyermekek lábujjába; mint az erdélyi menekültek részére 300—300 koronát jutattott. Az Erzsébet-népkönyha költsége 3254 kor. 38 fillért tett ki. Az egyesület bevételi és kiadási egyenlege 12.963 kor. 13 fillér, vagyonátalaga pedig 23.816 kor. 62 fillér. Van 54 alapító, 209 rendes, 38 pártoló tagja. Az egyesület áldásos tevékenységet fejt ki és megérdemli a legszebb elismerést.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszor dr. Störk-pasztilla. Egy doboz ára 60 fillér. Kapható Szűts Róbert Károly király-téri gyógy szertárban.

HIREK.

— **Géczy állomásparancsnok kitüntetése.** Géczy Kálmán huszáredest, állomásparancsnokot Vilmos német császár a porosz királyi vörös sasrend másodosztályával tüntette ki. Géczy Kálmán huszárezredes kitüntetése általános örömet keltett s nagyon sokan üdvözölték ez alkalomból. Az állomásparancsnok a város minden társadalmi, különösen hadijótékonyági mozgalmában tevékeny részt vesz, s László István pótzászlóaljparancsnokkal egyetemben nagy érdeme van abban a jövőviszonyban, amely a város polgársága és a katonaság között van.

— **Katonai kitüntetések.** Az ellenségge szemben tanusított vitézségük és szolgálatsért a 69 ik gyalogezrednél V-tó Kálmán egészségügyi zászlós az arany érdemkeresztrel, Putala József örvezető és Rössmann György tartalékos a 2 ik oszt. ezüst vitézségi érremmel, Tolnai Mátyás tartalékos a bronz vitézségi érremmel, a 13 ik huszárezrednél Imre Lóránd százados dícsőrel elismeréssel lettek kitüntetve.

— **Pozsnyai László IV. 17. népf. Zlignál beosztott szakaszvezető** Signum laudist, Godányi László 1 oszt. esendőrörmester bolgár királyi Szent Sándor rend 6. osztályát, Majercsik István esendőrjárásörmester bolgár királyi koronás katonai érdemrend 6. osztályát, Szívós László, Bandura József 1 oszt. esendőrörmesterek, Valkó József esendőr alörmester bolgár királyi katonai érdemrend 6. osztályát, Andrassi István, Mihályi Márton, Kusmer Sándor, Frank József, Horváth Lajos és Döcs József esendőrök Lukács Ferenc és Varga György népf. szakaszvezetők, Papp Sándor népf. tizedes, Csudai Gyula népf. örvezető, Csutor Ágoston népf. a bolgár királyi koronás bronz érdemremel, valamennyi a IV. esendőrkerületben, Polcer Kálmán, e. é. önkéntes szakaszvezető a 17. honv. gy. ezredben, 2 oszt. ezüst vitézségi érmet kapta.

— **Kinevezés.** Kárpáti Kelemen székesfehérvári tankerületi főigazgatót öt évre az Országos emlékelek bizottságának levelező tagjává nevezték ki.

— **A Pro Patria a meztitábasokért.** A Pro Patria hadijótékonyági egyesület a legutóbb tartott színházi estélyének jövedelméből 1000 koronát a polgármesternek adott át, hogy abból a meztitábasokat megsegítsék. A nemes cselekedet önmagát dicséri.

— **Közygylés.** A székesfehérvári Kath. Kőr vasárnap, 25 én fél 11 határozatkép telenség esetén fél 12 órakor tartja rendes évi közygylését. A közygylést 10 órakor szent mise előzi meg a szem. nariumi templomban. Külön meghívókat nem bocsájt ki a kőr, hanem ugy a közygylésre, mint az azt megelőző szent misére ezuton hívja meg a mélyentisz. telt tagokat az előnség.

— **Lisztmanipuláció.** A lisztjegygyel újabban a következők manipuláltak s büntette meg őket a rendőrség: Füstös István 30 korona büntetést kapott. Koncsek Károly (Deák Ferenc u.) 30 koronára büntették. Pekete István (Temetősor) 50 koronára. Nikolits Branko szerbet 100 koronára, Szaller Jánost (Zámoly u. 34.) 50 koronára büntették.

— **A múzeumegyesület közygylése.** A múzeumegyesület gróf Széchényi Viktor főispán elnöklele alatt vasárnap tartotta rendes évi közygylését. Az előnki megnyitói kegyeletos szavakkal emlékezett meg elhunyt királyunkról és kifejezést adott az új uralkodóba vetett bizodalmas reményünknék. Az egyesület évi működését dr. Lauschmann Gyula titkár ismertette és jelentése keretében az egyesület elhunyt tiszteletbeli előnkének, Károly Jánosnak működése méltatásával öröktette meg emléket. A múzeum fejlődéséről Marosi Arnold, múzeumi igazgató tett jelentést. A háborus viszonyok között is kielégítő gyarapodást részletebben közöljük. Az egyesület vagyoniilag is örvendetesen gyarapodott s zárószámada 10 ezer korona értékű hadikölcsönkönyvét, 1200 korona múzeumépületalapot és 1620 korona pénztári maradványt tüntet föl. A mult év folyamán 1200 korona államsegéllyben is részesült a múzeum. A közygylést a választmány kiegészítése zárta be. Az elhunyt Fittler Béla helyett Magdics István kanonokot választották be a választmányba.

— **Tolvaj téglás.** Klucsek József Akarol átrándult Bakonyárkány községbe. Itt ellátogatott Vértesy Józsi fi tulajdonát képező György majorba és munkához látott. Először is feltörte a füstülő konyha ajtaját, de itt mitsem talált, mert a betörő által kerestett füstölő husok előző napon a keményből az éléskamrába kerültek. Klucsek nem csüggedt el, hanem ny kárpótolta magát, hogy a sertésölből 2 drb. 6—6 hetes malacot vitt magával haza, s ott azokat ledölte és felaprította, hogy husából az ugyanazon éjjel a nagybéri erdőben dróthurokkal fogott és levágott szarvas és őz husával keverve kolbászt készítsen. Vértesy följelentésre a esendőrök megindították a nyomozást és csakhamar megjelentek Klucsek lakásán, és ott a lopott és orozott husból már csak 58 kilogrammot találtak, a többi a soktagu család elfogyasztotta. A tolvaj téglást lopás büntette miatt a kir. ügyészségnél, vadászati kihágásáért pedig az igmándi főszolgabironál jelentették fel.

— **Az árvák a hadiárvaházért.** A „Fehérvármegyei árvaházban” Martonvásáron az árva fiúk és lányok f. hó 15 én d. u. 5 órakor nagyszámu közönség jelenlétében nagyon szép és kedves hazafias ünnepélyt rendeztek. A műsor keretében „Talpra magyar című hazafias három felvonásos szindarabot, igen sikeres előadással adták elő. A közönség zajos tapsal fejezte ki tetszését, s nem győztek csodálkozásuknak eléggé kifejezést adni, hogy miként lehet 8-12 éves gyermekekkel ily szép előadást produkálni. A szindarab a jelenlevők tetszését annyira megnyerte, hogy Martonvásár közönségének óhajára husvét hétfőn d. u. 5 órakor újra előad-

ják az árvák. Belépődij tetszés szerinti volt s így az összes bevétel 79 kor. 76 fillér volt s ezt összeget kis árváink nevében a Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház céljaira ajánlották fel. Kis árváink a nagy siker hevében örömmel és kipirult arccal köszönték meg tanítójuknak, hogy velük annyit fáradozott s hogy ha már direkt nem is adakozhatnak, legalább ily módon alkalmuk nyíltott, hogy e nemes célra ők is küldhetnek néhány koronát. Nem sok, ugyan de ezt a szorgalom, a szeretet s a törekvés szerelte. Az árvaház kitűnő vezetősége teljes elismerést érdemel a nemes fáradozásáért s példáját más intézetek és iskolák is követhetnek.

— **A vasfüggöny.** Sok kellemtelensége van az idén a szintársulatnak s mindegyik a zsebbe vág. A legutóbbi kellemtelenséget a vasfüggöny okozta. Vasárnap este a vasfüggöny 20 mázssal ellensúlyozója leesett, mert vaskötél szakadt vala. Ennek következtében természetesen az előadást nem lehetett megtartani és ez csekély 1200 korona kárt jelent a társulatnak. Az idén méltán rászorulnak, hogy kedvezően intézzék el a színházber kérdését.

— **Tyuktolvajok.** Nagy György és István fia, aki egyébként a haza szolgálatában áll, bűnös utra tévedtek. Beálltak a tyuktolvajok társaságába s a lopott tyukokat Budapest értékesítették. A rendőrség ártalmatlanná tette őket. A tyuktolvajok áldozatai özv. Bernát József né (Malom u. 8.) és Töke Ferencné (Zámoly u. 26.) tyukjai voltak. Az előbbiből 170 korona értékű, az utóbbiból pedig 50 korona értékű loptak el.

— **Hír a postáról.** A postai igazgatóság úgy intézkedett, hogy a csomagküldemények torlódására való tekintettel mindaddig, míg a rendkívüli viszonyok tartanak, magáncsomagok felvétele minden csütörtökökn szüneteljen. Vidéki postahivatalok és postafüggökségek tehát csütörtöki napon csak sürgős hivatalos, (gyógyszer, sebészeti, eszköz, kötszer hadfelszerelés) csomagokat vagy élesztőt, vetőmagokat és készpénzt tartalmazó csomagokat vehetnek fel. A korlátozás első ilyen napja március 15-ike.

— **Katonai szabadságok polgári hatóságánál nem kérhetők.** A honvédelmi miniszternek szigorú parancsát megülta, hogy mezőgazdasági munkák végzésére tényleges katonák részére kérelmezett szabadságok ügyében felterjesztést tegyenek. Nemcsak felterjesztéseket nem szabad tenni, de még kérévényeket elfogadni vagy jegyzőkönyveket felvenni sem szabad. Ezeket a szabadságokat kizárólag rapportokon, kihallgatásokon szabad és kell kérni az érdekelteknék.

— Rövid hírek.

— **Megnyílik az ovoda.** A belvárosi ovoda mint hivatalosan értesítenek — újból megnyílt.

— **Ellopták az utpodgyászt.** A vasutállomáson tegnap elloptak egy utpodgyászt és a sóstóti sporttelepen ásták el. A rendőrség megtalálta a lopott holmikát s most a tolvajt keresi. A nyomozás szerint valószínűleg katona volt.

— Diabolo Kyburgi kísértete minden tőzsdében és papirkeresi kedésben kapható 1'80 K-ért.

— **Bojtorján** hajszesz korpa-sodás, hajhullás ellen; üvege 1 korona, 30 fillér. Kapható Szűcs Róbert gyógyszerárban.

SZINHÁZ

Dollárpapa. A kitűnő bohózatnak tartalmát már ismertettük, most csupán azt jegyezzük meg, hogy Gábor Andor remekelt ezzel a darabjával. Csupa kacagás, humor, ötlet, szellem az egész darab. A közönség nem győz eleget nevetni. Az első képnél megkezd a nevetést, a negyedikben már a veséje fáj a hatóhatótól. A darabot céltartalmúnak is lehet tekinteni, a magyar állapotok éppen nem hizelgő komédiájának. Ebből a szempontból azonban most nem nézzük a darabot. Majd máskor. Most csak józsu komikumot látjuk benne. És mint ilyen határozottan megdicsérjük. Természetesen zsu fölt ház volt a premieren, de zsu fölt háza lesz még a tízediken is. Az előadás teljes dicséretet érdemel. Körner Rezső volt a főszereplő és úgy állt helyt, hogy őszintén szólvá, megbámultuk. Körner Rezső a menő haladást tapasztalunk. Elsőrendű alakítás nyújtottak: Gulyásné, különösen Falussy, Császár Kamilla, Majthényi, Gulyás, Csapkés Valy. Nagyszerű volt Pesti a dollárpapa szerepében. Régen láttuk ilyen jónak. A többi szereplők is dicséretet érdemelnek.

Heti műsor:

- Kedd: Csöppség, Falussy jutalomjátéka.
- Szerda: Csárdáskirálynő.
- Csütörtök: Liliom.
- Péntek: A gölem. Operett. Uj kiállítás.
- Szombat: A gölem.
- Vasárnap: d. u. Mánás Miska. este A gölem.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.
3147/917 sz.

Hatósági hirdetés
a rézgálic kiosztása tárgyában.

Értesítem a helybeli szállóságokat, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur által az ideai szállópermetezésre kiutalt rézgálic első részlete megérkezett a városba s azt az alábbi figyelembevételével osztom ki.

Rézgálicot csakis azt a székesfehérvári szállógazda kaphat, aki a rézgálicra való igényét kellő időben bejelentette. Minden oktály után egyenlőre fél kilogramm rézgálicot szolgáltatunk ki a rendeletben megállapított kg-kénti 4 kor. 20 filléres árban. A betöltött szállóterület tényleges nagysága nem csupán a fél bemonadása, hanem a székesfehérvári öreghegyi hegyközség elnökségének véleménye alapján lett megállapítva s így a felosztás is ez átjavított kimutatás szerint készült.

A rézgálic kiosztása utalványok alapján történik, amint a jelentkező szállótulajdonos folyó hó 22-től folyó hó 30-ig bezárólag a város pénzügyi tanácsosi hivatalban (Zichy ház II. em. 5 szám) veheti át. Hogy a nagy torlóadást elkerüljük, az utalványok kiosztása a következő sorrendben fog történni.

folyó hó 22-én veheti át azok kiknek vezetéknevük A-tól E betűig kezdődik.

folyó hó 23-án az F-től I betűig bezárólag kezdődő nevek.

folyó hó 24-én K-től N-ig bezárólag.

folyó hó 26-án O-tól 3-ig bezárólag.

folyó hó 27, 28, 29, és 30-án az U, V, és Z betűvel kezdődő nevek, továbbá mindazok, akik a kitűzött napokon bármi oknál fogva nem jelenkezhetek az utalványért. Az utalvány átvétele után a városi pénztárban befizetendő a rézgálic ára, amiről mindenki hivatalos nyugtát kap. E hivatalos nyugtával még ugyanaz nap a József utca 14 számú ~~hivatali~~ helységben kell jelentkezni, és ott nyugtán feltüntetett rézgálic mennyiséget a nyugta ellenében kiszolgáltatják.

Aki folyó hó 30-ig nem jelentkezik az utalványért, vagy a rézgálicot nem viszi el a raktárból, elveszti minden jogosultságát az öt megillető mennyiségre s azt más jelentkezőnek fogom kiadni.

Aki a jelen ügyben bármiféle felvilágosítást óhajt, forduljon Dr. Csitáry G. Emil th. aljegyzőhöz, aki az összes szükséges intézkedések megtételével biztat.

Székesfehérvár, 1917. március hó 16-án.

Dr. Saára Gyula.
polgármester.

Uránia színház.

Hétfőn és kedden:
(március 19 és 20-án)

HILDA és HULDA

Főszereplő:
DORRIT VEIXLER.

Rendes helyírák.

Előadások 6 és 8 órakor.

Apolló - színház.

Hétfőn és kedden:
(március 19 és 20-án)

A kinematografia alkotása!

AZ AMSTERDAMI HEGEDŰS.

Poetikus hollandi dráma 4 felvonásban.

Főszereplő:
ERICH KAISER TITZ.

Remek pótműsor.

Előadások 6 és 8 órakor.

Rendes helyírák.

APRÓHIRDETÉSEK.

Keresek 2 fut pincérianulónak, vagy egy 15 vagy 16 éves leányt felszolgálónak azonnali belépésre Rédei vendéglős.

Fa bódék eladók, minden célra alkalmas. Királykut-u. 11. sz.

Eladó 3 dbr. 10 hónapos sertés. Öreg-utca 21 sz.

Egy sárkánykúti dőlői szántó szabadkézből eladó. Cim a kiadóhivatalban.

UJ LAP

pártokon felül álló keresztény-szociális irányu politikai napilap, amely az egész országban elterjedt és mindennap képekkel jelenik meg 8 oldal tartalommal, smelyben minden hirt hoz röviden, főlőszeges szó száporítás nélkül.

UJ LAP a keresztény magyar népek és társadalomnak minden erkölcsi és gazdasági érdekét felkarolja és védi anélkül, hogy a jogos tekintélyt megsértene. A politikája hazafias és magyar, anélkül, hogy túlhangoz, de úrs szójarmokkal dolgozónk.

UJ LAP független lap, amely semmiféle érdekcsoportnak szekerét nem tolja. Az erkölcsstenléseget és visszaélést ostromozza, de nem igazosztályg ülőletre. A szociális és gazdasági bajokat a keresztény világközértevei szerint altarja megoldani. UJ LAP valamennyi előfizetőnek és olvasójának minden ügyben teljesen díjtalanul ad tanácsot, felvilágosítást és utbaigazítást és minden nap az üzletekben és a Fejérmegyei Napló árusítóinál 4 filléért kapható.

A MAGYAR KÖNYVPIACON

ORSZÁGOS FELTŰNÉST KELTETT

Dr. Vass József könyve:

Szent Ágoston vallomásai.
CSINOS, IZLÉSES KIÁLLÍTÁSBAN
a két kötetes szép mű 6 koronáért!

Horváthné és Rónayné könyvkereskedésében kapható. Kossuth-u.

Az első kiadás csaknem teljesen elfogyott.

HABORUS EMLÉKBÉLYEGEK!

A Katholikus Sajtóegyesület levélzáró bélyegeinek harmadik sorozata a Budapesten tartott könyörgő körmenetről készült 24 fényképfelvétellel A pénz előzetes beküldés ellenében rendelhető.

EGY FÉL IV ára pedig I KOR. 20 FILLÉR.

Az egész iv 120, a fél iv 60 bélyeg tartalmaz. Több iv, vagy több fél iv rendelésekor különféle színek csomagoltanak. — Rendeljen belőlük utalványon és a szelvényen jelozze, hogy „levélzáró bélyegeket” kíván.

A második sorozat bélyegei még korlátozott mennyiségben rendelhető meg, a rendelésekor azonban feltüntetendő, hogy a második sorozat bélyegeit kéri.

A pénz előre beküldendő! Hitel nincs! Utánvét nincs!